

Sylwester Fertacz, Agata A. Kluczek

Słowo wstępne

Wieki Stare i Nowe 5(10), 7-8

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Słowo wstępne

Na dziesiąty tom periodyku naukowego Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego pt. „Wiek Stare i Nowe” składają się artykuły naukowe, materiały źródłowe oraz recenzje.

Publikację otwierają dwa szkice dotyczące problemów starożytności. Agnieszka Bartnik omawia zagadnienia związane ze znaczeniem zwierząt w kulturach ludów indoeuropejskich, a konkretnie koncentruje się na jednym z najstarszych i najwierniejszych towarzyszy człowieka — psie, jako atrybucie bóstw w wierzeniach plemion celtyckich. Tomasz Ładoń natomiast poddaje analizie drogi kariery polityczno-wojskowej Gajusza Anniusza, m.in. omawiając okoliczności jego wyprawy do Hiszpanii w 81 roku p.n.e. w celu likwidacji silnego ośrodka oporu i azylu politycznego przeciwników Sulli na Półwyspie Iberyjskim.

W czasy nowożytne wprowadza czytelnika tekst Agaty Muszyńskiej, w którym Autorka omawia treść mało znanych listów Marii Zofii Sieniawskiej (1699—1771), „królowej bez korony”, do ojca Adama Mikołaja Sieniawskiego, zdeponowanych w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie. Paulina Królik analizuje metryki chrztów parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie pod kątem ich przydatności do badań nad kwestiami demograficznymi społeczności ewangelickiej w latach 1709—1759. Charakterystykę wąskiego, ale ciekawego z wielu względów wycinka życia społeczności wiejskiej ostatniej ćwierci XIX wieku, a mianowicie ceremonii ślubu, na podstawie *Księgi zapowiedzi* przedślubnych z podraciborskiej wsi Wojnowice, podejmuje w swoim opracowaniu Adam Kubicz.

Problematyki śląskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego dotyczą teksty autorstwa Piotra Rygusa i Anny Glimos-Nadgórskiej. W pierwszym z nich omówiono — po raz pierwszy tak obszernie — udział przedstawicieli przemysłu ciężkiego i instytucji samorządowych z województwa śląskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w 1929 roku, natomiast w drugim Autorka charakteryzuje rozwój szkolnictwa zawodowego w województwie śląskim i w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie międzywojennym.

Sylwia Wysińska z kolei podejmuje próbę zrekonstruowania na podstawie akt procesowych i relacji więźniów wizerunku komendanta obozu koncentracyjnego KL Auschwitz Rudolfa Hössa jako osoby prywatnej.

Dwa ostatnie opracowania dotyczą problemów pierwszych lat po zakończeniu II wojny światowej. Łukasz Mroczek omawia sytuację społeczno-polityczną w okręgu bielsko-bialskim w pierwszych miesiącach po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku, natomiast Krzysztof Nowak charakteryzuje stosunek władz czechosłowackich do mniejszości słowackiej w Polsce w latach 1947—1956.

W części materiałów źródłowych zamieszczono opracowany przez Adama Kubacza urbarz dóbr Łaskarczówka z 1728 roku, sprawozdania z pierwszego i drugiego transportu przesiedlonych z powiatu Biała Krakowska na Ziemie Zachodnie w 1945 roku przedstawione przez Łukasza Mroczka oraz protokoły posiedzeń Dyrekcji i Kolegium Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach z okresu tzw. karnawału Solidarności w opracowaniu Macieja Fica.

W dziale recenzji Agata A. Kluczek omawia jedną z publikacji naukowych dotyczących Republiki Rzymskiej, a konkretnie — kompendium dziejów i typologii mennictwa tego okresu.

Autorami zamieszczonych w niniejszym tomie tekstów są historycy z różnych współpracujących z sobą ośrodków naukowych, specjalizujący się w prezentowanej w publikacji problematyce.

Sylwester Fertacz, Agata A. Kluczek